

Introducció

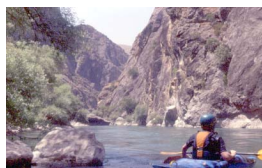
Nom oficial Al- Jumhuriya al- `Iraqiya, República de Iraq.

República de sud-oest d'Àsia; limita al nord amb Turquia, a l'est amb Irán, al sud amb Arabia Saudí, Kuwait i el golf Pèrsic, i a l'oest amb Jordania i Síria.

El país té una superfície de 438.317 km². Iraq va envair Kuwait l'agost de 1990, ocupant-lo fins a ser expulsat per una Qualició liderada per Estats Units en febrer de 1991 (guerra del golf Pèrsic). Algunes de les més grans civilitzacions de l'antiguitat, es varen desenrotllar en el territori d'Iraq (**Assíria, Babilonia, Mesopotàmia i Summer**).

Bagdad es la capital i la ciutat més gran.

1. Territori.

La part nord d'Iraq, coneguda com Al-Jazira és muntanyosa; junt a la frontera turca existeixen muntanyes de fins 2.135 m d'altitud, i el nord-est del país, existeixen pics que arriben als 3.607 m (Haji-Ibrahim), el punt més alt d'Iraq. Cap al sud, es forma una gran plana central, ocupada, per els valls dels rius Tigris i Eufrates.

Eufrates

El extrem sud-oest d'Iraq, es una zona de terres baixes i pantanoses, junt al golf Pèrsic, en el que Iraq té una costa de 40 km. A l'est del Eufrates, el terreny s'eleva fins al desert Siri.

La Plana que s'estén entre el Tigris i Eufrates. Aquests conflueixen a uns 160 Km al nord del golf Pèrsic, per a formar el Shatt al-Arab, que desemboca en el golf. Els majors afluents del Tigris són el Gran Zab, El Petit Zab i els afluents del Diyala. En el seu curs baix, el Tigris i l'Eufrates, estan separats per un territori pla. Antigament els dos rius estaven connectats per canals que conduïen l'aigua des de l'Eufrates fins al Tigris.

Tigris

1.1 Clima

La major part d'Iraq, té un clima continental amb extrems calorosos y freds. L'àrea muntanyosa del nord del país té estius frescs i hiverns freds, sovint acompanyats de neu. En Iraq central els estius són llargs i calorosos, i els hiverns curts i freds; en gener, la temperatura a Bagdad arriba a un promitg de 9,4°C, mentres que durant juliol i agost es de 33,3°C i s'han arribat a temperatures de fins a 50,6°C.

En la regió meridional, s'han donat algunes de les temperatures més altes del món i la humitat és molt elevada. En terres altes del nord-oest es produeixen importants precipitacions entre octubre i maig, però més al sud, en la plana central, les precipitacions són escasses, amb un promig anual de 150mm aproximadament. En el desert Siri les precipitacions són escasses o nul·les.

1.2 Recursos Naturals

Els recursos naturals d'Iraq són sobre tot d'origen mineral. Demés de petits dipòsits de sal, carbó, guix i sofre, el país esta ben sortit de petroli i alguns dels seus sòls son molt fèrtils.

1.3 Flora i fauna

La flora es escassa; per què en el sud i sud-oest del país son desèrtics. Existeixen poques espècies arbrees amb predomini de la palmera datilera cultivada i el alamo. Entre la fauna estan el guepard, l'antílop, el lleó, el llop, el porc senglar, la llebre, el rat-penat..., són freqüents les aus rapaços i de presa, com el voltor, l'àguila, el mussol...i varies espècies de falcó. Els llangardaixos també són molt abundants.

1.4 Sòl

Existeixen 2 tipus de sòl; per un costat estan els grans dipòsits rics en humus aptes per a la construcció, y per altra part, hi ha sòls lleugers en que els seus components han estat dipositats per el vent. Les construccions realitzades per a permetre el regadiu i evitar possibles riades del Tigris i l'Eufrates permeten incrementar la producció agrícola d'aquesta àrea.

Tigris

2. Població

Prop del 75% de la població d'Iraq es àrab; els kurds, que habiten en el nord d'Iraq, constitueixen sobre el 15 o 20% de la població. Altres grups menys numerosos els formen turcomanos, yazidies i jueus. En les àrees rurals del país, molta gent viu pasturant rebanys de camells, cavalls i ovelles.

La població estimada d'Iraq en el 2001 era de 23.331.985 habitants; la densitat de població en el mateix any era de 53 hab/Km2, encara que varia molt d'unes zones a altres les majors concentracions són junt als sistemes fluvials. La població urbana es del 76% aproximadament.

2.1 Divisions administratives

El territori d'Iraq esta dividit en 18 governacions, tres de les quals constitueixen regions autònomes kurdes. Cada governació esta regida per un governador assignat per el govern central. Iraq es va annexionar i ocupà Kuwait entre agost del 1990 i febrer del 1991, convertint-se en la seva decimonovena governació.

2.2 Ciutats principals

Bagdad, amb una població de 4.400.000 habitants en el 1996, és la capital i la ciutat més gran del país. Altres ciutats importants son **Besora** (406.296 habitants), el major port del país, i **Mosul** (879.000 habitants), que és un important centre petrolier.

2.3 Religió

Aproximadament el 95% dels habitants son musulmans. Entre el 60 i el 65% son shiies i la resta sunies. Els shiies viuen principalment en el centre i sud d'Iraq, i els sunies en el nord. Varies de les ciutats santes del shaiisme, com Najaf i Karbala, estan situades en Iraq. També existeixen grups cristians, com els nestorians, els cristians jacobites (o coptes) i faccions d'aquests grups coneguts respectivament com catòlics caldeos i siris. També hi ha grups religiosos més petits com els yazidies, que viuen en les colines al nord de Mosul, i un grup conegut com els baptistes mandeos en Bagdad i Amara. També existeix en Bagdad una petita comunitat jueva-

2.4 Llengües oficials i parlades

L'àrab és l'idioma oficial d'Iraq; el kurd és la llengua que parla la majoria dels grups minoritaris.

2.5 Educació

La educació en Iraq es gratuïta. La educació primària es obligatòria durant sis anys. Les classes es fan en àrab, encara que el kurd s'utilitza en la educació primària en alguns districtes del nord. Al voltant del 74% dels adults son analfabets.

En el 1995, van assistir a l'escola primària 2.903.923 alumnes, i es van inscriure en la secundària 1.160.421 estudiants, la taxa d'escolarització en estudis superiors és del 10,9% dels majors d'edat. Iraq té set universitats, tres en Bagdad, una en Basora, una en Arbil, una en Mosul i una altra en Tikrit; també té uns 20 instituts tècnics.

2.6 Cultura

Tradició cultural: àrab, encara que abans de l'arribada de l'Islam l'àrea coneguda com Mesopotàmia fora el centre de les civilitzacions babilònia i assíria

Les principals biblioteques són:

- Biblioteca Central de la Universidad de Basora
- Biblioteca Central de la Universidad de Mosul, i a Bagdad
- Biblioteca del Museo Iraqui
- Biblioteca Nacional
- Biblioteca central de la Universitat de Bagdad

Els principals museus són:

- Museu Iraqui
- Museu Iraqui d'Història Natural
- Museu militar d'Iraq
- Museu de babilonia
- Museu de Mosul

3. Economia

La moneda és el dinar Iraqui (0.31 dinares equivalien a 1 dòlar en 1999). El banc emissor és el Banc Central d'Iraq, tots van ser nacionalitzats en 1964.

L'economia es basa en gran part en el petroli. L'agricultura proporciona sustent a la seva població i el dàtil es el principal cultiu destinat a l'exportació. La majoria de les institucions i organitzacions econòmiques son del govern o depenen d'ell. Pràcticament tots el sectors de l'economia van sofrir les conseqüències de la guerra amb Iran, que va deixar al país amb un deute extern superior als 75.000 milions de dòlars, la majoria amb Kuwait i Aràbia Saudí. L'embargament imposat per les Nacions Unides (ONU) després de la invasió de Kuwait i la guerra del Golf Pèrsic va enfonsar encara més la seva economia. A finals de la dècada de 1980 el balanç del seu pressupost anual establia 20.000 milions de dòlars en ingressos i 18.500 milions de dòlars en gastes.

3.1 Sector primari

- Agricultura

Iraq és un país agrícola; el 12,7% de la seva superfície esta cultivada, encara que es considera que quasi el 50% del total disponible es útil per a l'agricultura, la major part en la regió compresa entre els rius Tigris i Eufrates. En el 2000 la producció agrícola anual era de 795.000 t de cereals, 384.000 de blat, i 130.000 t d'arròs; la seva producció de dàtils arriba als 430.000 t anuals y l'exportació col·loca al país en un dels primers llocs del comerç mundial en aquest producte.

També produeix altres fruites com pomes, figues, raïm, olives, taronges, peres i magranes. La producció total de fruita es de 1.355.350 tones. La ramaderia es una de les activitats més importants de les tribus nòmades i seminòmades. En 6.100.000 caps de ovelles, 1.150.000 de vaques, 1.9.000.000 d'aus de corral.

- Pesca

La indústria pesquera d'Iraq té menor rellevança. Al 1997 el volumen anual de captures era de 34.702. Aproximadament tres quartes parts d'aquestes les constituïen peces d'aigua dolça.

3.2 Sector secundari

- Mineria

Les tres principals regions on es troba el petroli son:

- els voltants de Besora
- Sector septentrional del país
- A prop de Mosul i Kirkuk
- Zona oriental del centre de Iraq

També posseeix petits jaciments d'altres minerals com

- ferro
- or
- plom
- bronze
- platí
- cinc

La producció de petroli i gas natural es la activitat que més beneficis proporciona al país. Fins al principi de la dècada de 1970, quatre companyies estrangeres controlaven la indústria nacional de petroli. Entre els anys 1972 i 1975 van ser nacionalitzades per el govern a totes les companyies petroleres estrangeres, quedant les seves activitats en mans de la Companyia Nacional de Petrolers D'Iraq i de la Organització del Petroli del Nord. La caiguda dels preus del petroli i la guerra amb Iràn van posar grans traves al desenvolament d'aquesta indústria durant la dècada dels 80

- Indústria

La indústria no esta molt desenrotllada. A part de la producció de derivats del petroli i del gas natural, les manufactures es limiten a articles com aliments preparats, productes tèxtils i roba, calçat, cigarretes i materials de construcció. Bagdad és el principal centre industrial.

- Energia

Al 1999 la producció anual d'electricitat va ser del 28.820 milions de kWh. El 97,89% de la electricitat es produïa en centrals tèrmiques. Existeixen algunes centrals hidroelèctriques en el riu Tigris i els seus afluents.

3.3 Sector terciari

- Comerç exterior

En 1999, les exportacions anuals es van estimar en 5.500 milions de dòlars i les importacions en 4.600 milions de dòlars. Les vendes de petroli suposaven gairebé el total dels ingressos encara que també s'exportaven dàtils, llana en cru i pells. Els principals productes importats van ser maquinària, equips de transport, comestibles i productes farmacèutics. Les relacions comercials més importants d'Iraq es produïen amb Brasil, Turquia, Japó, Alemanya, França, Itàlia, Gran Bretanya i Estats Units.

- Transports

Iraq està connectat per ferrocarril amb Turquia i Europa a través de Síria. La xarxa estatal de ferrocarrils d'Iraq compte amb uns 2.440 km de vies. La xarxa de carreteres del país s'estén al llarg de 47.400 km, el 72 d'elles pavimentades. La taxa de vehicles és de 52 per cada 1.000 habitants. Existeixen aeroports internacionals a Bagdad i Besora; aquesta ciutat, situada al costat del Shatt al-Arab i Umm, Qasr, és el principal port per a bucs transoceànics i el Tigris és navegable entre Besora i Bagdad per a vaixells de menor calat. <!--

-->

- Comunicacions

En 1997, els aparells de ràdio a Iraq sumaven uns 4.850.000 i els receptors de televisió 1.750.000; aquest mateix any, la taxa de telèfons era de 30 aparells per cada 1.000 habitants. En 1967 el govern va tancar per decret tots els diaris privats. A la fi d'aquesta dècada existien en el país set diaris; en 1996, es publicaven 4, amb una circulació total de 407.000 exemplars. Ath-Thawra, editat pel partit polític Baaz, és el diari de major llençada.

- Treball

La principal organització obrera és la Federació General de Sindicats d'Iraq. A la fi de la dècada de 1980 tenia més de 1.100.000 afiliats.

4. Govern

Iraq es regeix per una constitució aprovada en 1968 i reformada posteriorment. En 1980 els kurds, que representen entre un 15 i un 20 de la població d'Iraq, van obtenir certa autonomia i van elegir un Consell Executiu i un cos legislatiu de 50 membres. Sota la protecció de les Nacions Unides (ONU), després de la derrota iraquiana en la guerra del Golf (1991), els kurds van establir un govern en el nord d'Iraq que va acabar resultant inoperant a causa de les dissensions internes entre les distintes faccions.

4.1 Poder executiu

La principal institució del poder executiu a Iraq és el Comandament del Consell de la Revolució, dirigit pel seu secretari. El Consell elegeix, en teoria, al president del país, encara que en la pràctica, el poder es concentra en un dirigent que exerceix com president de la República, com primer ministre i com secretari del Comandament del Consell de la Revolució. El Consell de Ministres és el principal òrgan administratiu del país.

4.2 Poder legislatiu

En 1980 es va constituir l'Assemblea Nacional (Majlis Watani); està integrada per 250 membres elegits per sufragi popular cada quatre anys. El Comandament del Consell de la Revolució també té funcions legislatives.

4.3 Partits polítics

<!--

-->

l'organització dirigent a Iraq és el Partit Socialista del Renaixement Àrab, més conegut com Baaz, que basa la seva política en els principis socialistes i panàrabs. Altres grups polítics són el Partit Comunista Iraquià, el Partit Democràtic del Kurdistan i el Partit Revolucionari del Kurdistan.

4.4 Govern local <!--

-->

Les 18 governacions iraquians estan administrades per governadors designats pel govern nacional. Les ciutats i els pobles es regeixen a través dels seus ajuntaments i respectius alcaldes.

4.5 Poder judicial

El sistema judicial d'Iraq permet tractar per separat assumptes religiosos i civils; aquests últims es dirimeixen en tribunals presidits per un únic jutge. Per sobre d'aquests jutjats hi ha cinc tribunals d'apel·lació localitzats en les principals ciutats, i un tribunal de cassació a Bagdad. Els assumptes religiosos els solucionen tribunals musulmans.

4.6 Defensa

El servei militar és obligatori per a tots els barons majors de 18 anys i suposa prop de dos anys de servei actiu i un període addicional en la reserva. En 1999 l'Exèrcit iraquí constava d'uns 429.000 membres, una Força Aèria de 35.000 soldats i una Armada de 2.000. Segons alguns informes, després de la invasió de 1990 van arribar a desplegar-se a Kuwait més de 300.000 soldats. <!--

-->

4.7 Salut i benestar social

Les condicions sanitàries d'Iraq són molt deficientes i existeixen moltes malalties endèmiques. A la fi de la dècada de 1980 l'esperança de vida al néixer era de 64 anys. La mortalitat infantil era del 63. Iraq contava amb uns 4.400 metges i 27.750 llits d'hospital a mitjan aquesta dècada. La major part de les instal·lacions sanitàries depenen de l'Estat. Una llei que s'aplica des de 1957 regula les condicions de treball, així com les assegurances de maternitat, incapacitat, vellesa i atur. Les sancions imposades a Iraq després de la guerra del Golf Pèrsic han fet disminuir la qualitat de les condicions sanitàries.

5. Història

El territori actual de l'Iraq modern coincideix aproximadament amb el de l'antiga Mesopotàmia, en la qual es van succeir diverses civilitzacions. La primera coneguda és Sumer, que va sorgir cap al quart mil·lenni a.C. i va arribar el seu apogeu sota la III dinastia de Ur al final del tercer mil·lenni a.C. van Seguir períodes d'hegemonia de Babilònia i Assíria. En el 539 a.C., Ciro II el Gran, rei de Pèrsia, va aconseguir el control de la regió, que va romandre sota manament persa fins ser conquerida l'any 331 a.C. per Alejandro Magne. A la

seva mort, la dinastia Selúcida d'origen grec va regnar en Mesopotàmia durant 200 anys, assignant-li un caràcter hel·lenístic. va Seguir una llargària període sota les noves dinasties perses Arsácidas, Sasánidas, fins que els àrabs musulmans van envair la regió l'any 700. Des del 750 fins 1258, Bagdad va ser la capital dels califes Abasíes. Després del saqueig de Bagdad pels mongols dirigits per Hugalú (germà de l'emperador mongol Kublai Kan en 1258 i posterior pillatge del restaurador de l'Imperi mongol Tamerlán en el segle XIV, turcs i iraníes es van disputar la supremacia de la regió, fins que finalment l'Imperi otomano es va assegurar el seu control en el segle XVII.

5.1 Supremacia turca

La història moderna de l'Iraq comença en l'última fase de la dominació turca durant el segle XIX. Durant els segles que van seguir a la conquesta de 1534, la dominació turca es va exercir a través dels sobirans locals, i moltes de les tribus nòmades àrabs mai van estar sota control otomano. No obstant, en 1831, el sultà Alí Resa Pansa va deposar a l'últim governant local de Mesopotàmia, Doneu Pansa, i la província d'Iraq (subdividida aleshores en els tres vilayatos o districtes administratius de Mosul, Bagdad i Basora) va acabar sota l'administració turca. va Ser aleshores quan els àrabs van començar a notar l'efecte dels nous i eficaços mètodes de l'administració otomana, en concret en la recaptació d'impostos. El ressentiment local contra l'autoritat central de l'Imperi va començar a desenvolupar-se, generant un fort esperit nacionalista àrab. <!--

-->

A la fi del segle XIX, Alemanya i Gran Bretanya rivalitzaren en la lluita pel control comercial de l'àrea mesopotàmica. Els britànics van començar a estar interessats a controlar Iraq com ruta terrestre directa cap a la Índia, i en 1861 van fundar una companyia de vaixells de vapor per a navegar pel riu Tigris fins el port de Basora. Mentrestant, Alemanya planejava la construcció d'un ferrocarril en Orient Pròxim que comunicés Berlín i Bagdad; malgrat l'oposició britànica, va obtenir una concessió per a construir un ferrocarril fins el golf Pèrsic. A pesar d'aquesta derrota, el govern britànic va intentar consolidar la seva posició en l'àrea del golf Pèrsic fent tractats amb els xeics àrabs locals, el que li va permetre obtenir en 1901 una concessió per a explotar els camps petrolers d'Iran; en 1909 es va constituir la Anglo-Persian Oil Company, més triguí Anglo-Iranian Oil Company. <!--

-->

<!--

--><!--

-->Després de l'entrada de Turquia en la I Guerra Mundial (1914–1918) com aliada dels Imperis Centrals, les forces britàniques van envair el sud de Mesopotàmia al novembre de 1914 i van avançar gradualment cap al nord a pesar de la forta oposició turca; al març de 1917 van ocupar Bagdad i a l'octubre de 1918 van controlar totalment Mesopotàmia. <!--

-->

<!--

-->

Lawrence de Aràbia

5.2 Mandat britànic

<!--

-->Al principi de la guerra, el govern britànic havia promès a un grup de dirigents àrabs que el seu poble obtindria la independència si triomfava una revolta contra els turcs. Al juny de 1916 es va produir una en el Hejaz, encapçalada per Faysal-al Husein (més trigui Faysal I, primer rei d'Iraq). Sota la coordinació del general britànic Edmund Allenby i l'adreça tàctica del coronel britànic Thomas Edward Lawrence (crídat Lawrence de Arabia), les forces àrabs i britàniques van obtenir èxits espectaculars contra els turcs i van aconseguir l'alliberament del territori àrab. En 1918 es va signar un armistició amb els turcs, i els governs francès i britànic van llançar una declaració conjunyeix assegurant la seva intenció d'ajudar a l'establiment d'estats àrabs independents en les antigues zones controlades per Turquia, el que impedia la formació d'un únic Estat nacional àrab. Al juliol de 1920, quan els àrabs de Mesopotamia van conèixer la decisió del Consell Suprem Aliat, va començar una revolta armada contra l'Exèrcit britànic que encara ocupava Iraq. L'excessiva despesa que va suposar reprimir aquest aixecament (uns 40 milions de lliures) va fer que el govern de Gran Bretanya decidís posar fi al seu manament en Mesopotamia i dissenyés un pla per a dotar de govern provisional al nou Estat d'Iraq: deuria ser un regne amb un govern dirigit per un consell amb ministres àrabs, sota supervisió de l'Alt Comissionat Britànic. Es va convidar a Faysal a ser el dirigent del nou Estat i a l'agost de 1921 va ser elegit rei després d'un plebiscito en el qual va obtenir el 96 dels vots.

5.3 Establiment de la monarquia

La integritat del nou Estat va ser amenaçada des de l'exterior per Arabia en el sud i Turquia en el nord, i en l'interior per diversos grups amb aspiracions separatistas, com els shiíes de la regió del riu Éufrates i les tribus kurdas del nord. Aquests grups actuaven coordinats amb els turcs, que reclamaven les terres de la regió de Mosul. Així es va forçar als britànics a mantenir tropes a Iraq i l'agitació contra el manament britànic va continuar. El rei Faysal va demanar formalment que el manament baix el qual Gran Bretanya dominava Iraq fos transformat en un tractat d'aliança entre els dos països. El govern britànic va convenir, i al juny de 1922 es va signar un tractat d'aliança i protecció entre Gran Bretanya i Iraq que deuria durar 20 anys. En la primavera de 1924 es va convocar una Assemblea Constituent; en ella es va aprovar una llei orgànica que establia la forma definitiva del govern d'Iraq i es va acordar dur a efecte les primeres eleccions parlamentàries del país, que es van celebrar al març de 1925. Aquest mateix any es va aprovar la concessió per a l'explotació dels jaciments de petroli de les regions de Bagdad i Mosul a una companyia internacional. En 1927 el rei Faysal va sol·licitar el suport de Gran Bretanya perquè Iraq ingressés en la Societat de Nacions. Encara que els britànics van rebutjar la petició al principi, al juny de 1930 es va signar un tractat entre Gran Bretanya i Iraq en el qual s'acceptava la petició iraquiana, acabant així formalment el manament britànic. A l'octubre de 1932, Iraq va entrar a formar part de la Societat de Nacions com Estat independent. El rei Faysal I va morir en 1933 i el seu fill Ghazi I li va succeir en el tron.

El rei Faysal

5.4 Tractats exteriors

En 1931 l'explotació de les reserves de petroli va quedar en mans d'una companyia internacional, després de la signatura d'un acord entre el govern nacional i la Iraq Petroleum Company, un consorci internacional en el qual estaven integrades la Royal-Dutch Shell, la Anglo-Persian Oil Company, companyies petroleres franceses, i les seccions de Nova York i Nova Jersey de la Standard Oil Company. En el citat acord es garantia al consorci el dret exclusiu d'explotació dels camps petrolers de la regió de Mosul, rebent a canvi uns drets anuals de 400.000 lliures esterlines per part de la Iraq Petroleum Company. En 1934 la companyia va inaugurar un oleoducte entre Mosul i Trípoli (en el Líban), i en 1936 es va obrir un segon oleoducte fins Haifa (en l'actual Israel). En 1936, sota el regnat de Ghazi I, es va començar a desenvolupar a Iraq un moviment que buscava la unió de tots els àrabs, dividits en diversos estats, conegut com panarabismo. Aquest mateix any es va signar un tractat de no agressió amb el rei d'Aràbia Saudita, reafirmant-se l'afinitat entre els pobles àrabs. En 1939, el rei Ghazi I va morir en un accident de tràfic, pujant al tron el seu fill de tres anys Faysal II, pel

que es va establir una regència. <!--

-->

5.5 II guerra mundial

D'acord amb l'aliança signada amb Gran Bretanya a l'inici del conflicte, Iraq va trencar relacions diplomàtiques amb Alemanya al setembre de 1939. Durant els primers mesos de la II Guerra Mundial, el govern del general Nuri As-Said va dirigir el país, mantenint l'acord signat amb els britànics, fins que al març de 1940 Said va ser reemplaçat pel radical nacionalista àrab Rashid Alí-Gailani, que va iniciar una política de no cooperació amb Gran Bretanya. La pressió britànica perquè es reforçés l'aliança va acabar provocant una revolta militar i l'establiment d'un govern favorable a Alemanya, presidit pel propi Gailani. Alarmats pel desenvolupament dels esdeveniments, tropes britàniques van desembarcar en Basora. Gailani va declarar aquesta acció com una violació del tractat entre Iraq i Gran Bretanya, i va mobilitzar a l'Exèrcit, el que va precipitar la guerra entre ambdós països el dia 2 de març de 1941. El 31 de maig el govern iraquí va acceptar la seva derrota; els termes del armistici restablien el control britànic sobre els transports d'Iraq, una de les condicions del tractat de 1930. Poc després es va formar un govern probritànic que va donar pas a un gabinet dirigit per Said. En 1942 Iraq s'havia convertit en un important centre de avituallament de les forces britàniques i nord-americans que operaven en Orient Pròxim, i en lloc de passada per al subministrament d'armaments a la Unió de Repúbliques Socialistes Soviètiques (URSS). El 17 de gener de 1943 Iraq va declarar la guerra a l'Eix, sent el *primer/ país musulmà independent que prenia aquesta decisió. La contínua ajuda iraquí als esforços de guerra aliats va afavorir una major unitat entre els dirigents àrabs que permetria la creació d'una federació àrab.

5.6 La guerra amb Israel

Els anys 1945 i 1946 van estar marcats per la revolta de les tribus kurdas del nord-oest, que, sembla ser, contaven amb suport de la URSS. Gran Bretanya, temerosa que els soviètics s'apropriessin dels camps de petroli iraquians, va desplegar forces militars en el país. En 1947 Said va començar a promocionar una nova proposta de federació àrab, concretament entre Transjordania i Iraq, i es van iniciar les converses per a concloure aquest procés. En 1947 es va signar un tractat d'amistat i aliança conjunta, en el qual s'establia la mútua cooperació militar i diplomàtica. AL declarar-se la independència d'Israel al maig de 1948, els exèrcits d'Iraq i Transjordania van envair el nou Estat. Al llarg de tot l'any, les forces iraquians van lluitar contra Israel mentre continuava el seu acostament polític a Transjordania. Iraq va coincidir amb el rei d'aquest país Abdullah ibn Husayn, quan aquest va denunciar que l'establiment d'un govern jueu en territori palestí equivalia a reconèixer la divisió de Palestina, alguna cosa al que Iraq s'oposava des de temps endarrere. Després de la derrota de les forces àrabs en el seu enfrontament amb Israel, Iraq va acceptar ser representat per Transjordania en la signatura d'un armistici. El 11 de maig de 1949 es va signar un alt el foc entre Israel i Transjordania, malgrat la qual cosa algunes unitats iraquians van continuar combatent als israelians en la zona ocupada pels àrabs en el nord de Palestina central. Tropes transjordanas van substituir a les unitats iraquians en compliment del tractat signat el 3 d'abril de 1949.

5.7 Acords del petroli i eleccions

El pagament dels drets que el govern d'Iraq rebia de la Iraq Petroleum Company es va incrementar considerablement després dels acords signats en 1950 i 1951. En 1952 es va signar un acord encara més avantatjós, que assignava a Iraq el 50 dels beneficis, un 70 dels quals devien destinar-se a la Junta Nacional de Desenvolupament, instituïda en 1950. En 1953 es va inaugurar formalment l'oleoducte Kirkuk-Baniyas de 911 km de longitud. El 17 de gener de 1953 es van celebrar les primeres eleccions parlamentàries per sufragi directe. Es va restablir el govern constitucional el dia 29 de gener i el 2 de maig, coincidint amb el seu divuitè natalici, Faysal II va accedir al tron formalment. A l'abril de 1954, el govern d'Estats Units va aprovar proporcionar ajuda militar a Iraq. Les freqüents crisis polítiques que va arrossegar el país en la primera meitat

d'aquest any van provocar la celebració de noves eleccions parlamentàries, en les quals van triomfar els grups polítics oposats als acords militars amb Estats Units. No obstant això, el Congrés dels Diputats va ser dissolt el 4 d'agost, es van convocar noves eleccions per a setembre, i va ser il·legalitzada la Unió Nacional Democràtica, una organització d'esquerres. Els socialistes van boicotejar aquestes eleccions, en les quals el govern va aconseguir un triomf aixafador

5.8 Pactes amb Occident

El 24 de febrer de 1955 es va signar el Pacte de Bagdad de mútua seguretat entre Iraq i Turquia. Per a convertir aquesta aliança en un sistema defensiu per a tot l'Orient Pròxim, els dos països van animar a altres Estats àrabs, Estats Units, Gran Bretanya i Pakistan a adherir-se al pacte. Gran Bretanya va entrar en l'aliança el mes d'abril, Pakistan el va signar al setembre, i Iran al novembre. Els cinc països van constituir l'Organització del Tractat d'Orient Pròxim (OTOP) al novembre. El 4 de juliol de 1956 Jordània (nou nom de Transjordania) va acusar a Israel de desplegar tropes al costat de Jerusalem, el que va provocar que Iraq situés al costat de la frontera jordana unitats de elite. Les autoritats israelianes van negar qualsevol actitud agressiva per la seva banda cap a Jordània, i van interpretar la mobilització iraquiana com una maniobra conjunta amb Egipte per a controlar Jordània. La nacionalització del canal de Suez per Egipte, realitzada el 26 de juliol, va rebre el suport absolut del govern iraquiana. Israel, Gran Bretanya i França van envair Egipte. En compliment del tractat de mútua defensa, forces d'Iraq i Síria van prendre posicions a Jordània <!--

-->

El 21 de gener de 1957 Iraq suscribió la recentment enunciada Doctrina Eisenhower que garantia l'assistència militar d'Estats Units a qualsevol país d'Orient Pròxim que sentís amenaçada la seva estabilitat per una agressió comunista

El 14 de febrer de 1958, després d'una conferència entre el rei d'Iraq, Faysal, i Hussein I de Jordània, ambdós països es van federar. Aquesta unió (més tard denominada Unió Àrab de Jordània i Iraq), es va establir en resposta a la creació de la República Àrab Unida (RAU), federació d'Egipte i Síria que es va formalitzar el 1 de febrer d'aquest any. La Constitució de la nouada federació es va proclamar simultàniament a Bagdad i Amman el 19 de març. El 12 de maig el Parlament iraquiana va ratificar el document i el dia 19 Nuri as-Said, antic primer ministre d'Iraq, va ser designat per a presidir la Unió Àrab

5.9 Proclamació de la Republica

La tendència prooccidental de la Unió Àrab, la repressió que sofrien els grups opositors i l'entusiasme que la creació de la RAU va aixecar entre els dirigents nacionalistes d'Iraq, que veien factible portar a terme els ideals del panarabismo, van acabar amb la monarquia. El 14 de juliol de 1958 el general iraquiana Karim Kassem va donar un ràpid cop d'Estat i es va proclamar la República. Entre les víctimes de l'aixecament estaven el rei Faysal, el príncep hereu i Said. El dia 15 de juliol, el nou govern va anunciar un acostament a la RAU i la dissolució de la Unió Àrab. Malgrat això, Kassem va intentar guanyar-se la confiança d'Occident, mantenint el subministrament de petroli. Al març de 1959 Iraq va abandonar el Pacte de Bagdad, que s'havia rebautitzat com Organització del Tractat central; al juny del mateix any, va abandonar el bloc de la lliura esterlina, un grup de països amb monedes lligades a aquesta divisa. Quan Gran Bretanya va donar per acabat el seu manament sobre l'emirat de Kuwait el 25 de juny de 1960, Iraq va reclamar la zona argumentant que havia format part de l'Estat iraquiana en el moment de la seva formació. Els britànics van desplegar tropes a Kuwait al juliol, convidats pel seu governant, i el Consell de Seguretat de Nacions Unides va rebutjar la petició iraquiana que aquestes forces fossin expulsades. Mentrestant, en l'interior del país continuava l'agitació dels kurds, malgrat les declaracions del govern en 1961 i 1962 que s'havia acabat amb la revolta. Aquesta llargària conflicte es va aparcar momentàniament a principis de 1970, a l'acceptar el govern la formació d'una regió autònoma kurda, i incorporar ministres kurds en el gabinet estat

1.10 Cops militars

El 8 de febrer de 1963 Kasem va ser enderrocat per un grup d'oficials, la majoria membres del Partit Socialista Àrab Baaz; a l'endemà va ser assassinat. Abdul Salam Arif es va convertir en president, millorant les relacions amb el món occidental. Després de la seva mort en accident d'helicòpter el 13 d'abril de 1968, li va succeir el seu germà el general Abdul Rahman Arif. En la guerra dels Sis Dies (1967), Iraq va enviar tropes i avions a la frontera entre Jordània i Israel. Més endavant va declarar la guerra a Israel i va tallar el subministrament de petroli als països occidentals, al mateix temps que trencava relacions diplomàtiques amb Estats Units. El 17 de juliol de 1968 el govern del general Arif va ser deposat i el general Ahmed Hassan al-Bakr, antic primer ministre, es va col·locar al capdavant del Comandament Suprem de la Revolució

Durant els següents anys Iraq va mantenir per regla general una actitud hostil cap a Occident i d'amistat amb la URSS. Les posicions de cadascun dels països àrabs pel que fa a Israel van causar friccions entre Iraq i els seus veïns; així, en 1971, va tancar la seva frontera amb Jordània i va proposar la seva expulsió de la Lliga Àrab, a causa de els intents jordanos per a aixafar el moviment guerriller palestí que operava en el seu territori. Entre 1972 i 1975 Iraq nacionalitzà totes les companyies petroleres estrangeres que treballaven en el país, a les quals va indemnitzar. Els seus ingressos per la venda del petroli van créixer de manera espectacular des de finals de 1973, quan els preus internacionals del cru van començar a disparar-se. En 1975 es va anunciar el descobriment d'importants jaciments de petroli en les proximitats de Bagdad. Iraq va ajudar a Síria amb tropes i material bèl·lic en la guerra del Yom Kipur (octubre de 1973). va Denunciar l'alt el foc signat a la fi d'aquest any i els acords provisionals negociats entre Israel, per un costat, i Egipte i Síria per un altre en 1974, reclamant noves accions militars.

1.11 La guerra amb Irán

A principis de l'any 1974 es van produir forts combats en el nord d'Iraq entre les forces governamentals i nacionalistes kurds, que rebutjaven la nova llei d'autonomia basada en els acords de 1970. Iran va proporcionar armament i material als kurds que dirigia Mustafa al-Barzani; aquesta ajuda va cessar quan Iraq va fer importants concessions territorials en la frontera amb Iran en 1975 i la revolta va sofrir un dur cop. El general Saddam Husayn va succeir al president Bakr al juliol de 1979, envoltant-se immediatament d'una dotzena d'oficials lleials als quals va col·locar en càrrecs de responsabilitat.

La tensió entre Iraq i el règim revolucionari iraní es va incrementar al llarg de l'any 1979 quan el descontentament dels kurds d'Iran es va estendre a Iraq. El sectarisme religiós va exacerbar les diferències i va augmentar la animositat entre ambdós països. Al setembre de 1980, Iraq va declarar nul el recordo de 1975, que el propi president Husayn havia negociat, i va reclamar la seva autoritat sobre la totalitat de l'estuari de Shatt al-Arab. La disputa va derivar en una guerra total. Iraq va conquerir amb rapidesa gran part de la província de Juzistán, de població àrab, i va destruir la refinaria de Abadan. Al juny de 1981, un atac aeri d'Israel realitzat per sorpresa va destruir el reactor nuclear que Iraq posseïa al costat de Bagdad (l'excusa israeliana per a aquest atac va anar que el reactor estava destinat a la fabricació d'armes nuclears per a llançar en el seu territori). A principis de 1982, Iran va llançar una contraofensiva i va recuperar gran part del territori conquerit per Iraq en 1980. La guerra va entrar en una fase d'estancament, en la qual els contendents van infringir greus mals al contrari i al tràfic naval del golf Pèrsic. Malgrat la neutralitat oficial d'Estats Units en aquesta contesa, en 1984 va reprendre les seves relacions diplomàtiques amb Iraq. Després de l'alt el foc que es va fer efectiu el 20 d'agost de 1988, el govern iraquíà va intentar de nou acabar amb la insurgència kurda. Al llarg dels últims anys de la dècada de 1980, el país va rehabilitar la seva maquinària bèl·lica en part gràcies als crèdits i a la tecnologia que li va proporcionar Occident. <!--

-->

1.12 Ocupació de Kuwait i guerra del Golf

En 1990 Iraq va revifar una vella disputa territorial amb Kuwait, el seu aliat durant la guerra amb Iran, i va denunciar que l'excessiva producció de petroli d'aquest país estava perjudicant la seva economia. El 2 d'agost tropes iraquians van envair Kuwait i van prendre ràpidament tot el país. Les successives resolucions del Consell de Seguretat de Nacions Unides van culminar el 15 de gener de 1991 amb l'exigència de la retirada incondicional d'Iraq del territori kuwaití. <!--

-->

Al no complir Iraq aquesta resolució, una coalició dirigida per Estats Units va iniciar bombardejos aeris massius d'objectius militars i infraestructures a Iraq i Kuwait. El resultat va ser la guerra del Golf Pèrsic, que va resultar desastrosa per a Iraq, el qual va ser obligat a abandonar Kuwait després de sis setmanes de combats. van Morir desenes de milers d'iraquians, sent inutilitzats la major part dels seus vehicles militars i artilleria i destruïda la seva capacitat per a fabricar armes nuclears i químiques. A l'abril, Iraq va acceptar les condicions d'alt el foc de l'ONU, i les tropes de la coalició van abandonar el sud del país, que ocupaven per a pressionar a la signatura del recordo de pau, prenent posicions per a controlar la frontera entre Iraq i Kuwait. Mentre, el govern iraquí va utilitzar les restes del seu delmat Exèrcit per a acabar amb la rebel·lió dels shiïes en el sud i dels kurdos en el nord. Centenars de milers de kurdos es van refugiar a Turquia i Iran, i tropes d'Estats Units, França i Gran Bretanya es van desplegar en el nord d'Iraq per a establir camps de refugiats i protegir a altres 600.000 kurdos de les represàlies del govern iraquí. Al llarg de 1992 Iraq va sofrir una forta pressió internacional perquè eliminés les armes de destrucció massiva que encara conservava; mentrestant s'anaven deixant notar els efectes de les sancions econòmiques establertes i establides per l'ONU.

1.13 La crisi continua

En 1993, funcionaris de l'ONU van anunciar el total desmantellament de les instal·lacions amb capacitat bèl·lica nuclear, biològica i química d'Iraq, suggerint que s'acceptés la petició iraquí d'interrompre l'embargament comercial al que li sotmetia l'ONU; a pesar d'això, l'embargament va continuar durant 1994, en un intent per enderrocar al president Saddam Husayn. Al juny de 1993, Estats Units va llançar un atac amb míssils de creuer sobre Iraq com resposta als informes que implicaven al país en una conspiració per a assassinar al president George Bush, el que els va valer crítiques generalitzades. Iraq va continuar els seus esforços per a acabar amb la resistència interna al llarg de 1994, mitjançant un embargament econòmic a la regió del nord, de població kurda, i una campanya militar en les pantanoses regions del sud, poblades per àrabs shiïes. A l'octubre de 1995, un referèndum va prorrogar durant set anys el manament de Husayn, l'únic candidat. En la primavera de 1996, l'ONU va aixecar l'embargament que pesava sobre el petroli iraquí. <!--

-->

La situació de crisi es va mantenir en anys successius. Així, al febrer de 1998 es va preparar un atac militar nord-americà contra Iraq davant la negativa del govern d'aquest país a acceptar la labor de supervisió i control dels inspectors de l'ONU; l'arribada A Bagdad del secretari general de l'ONU, Kofi Annan, va permetre resoldre la crisi, almenys de forma temporal, mitjançant la signatura d'un acord. A l'agost, Husayn va tornar a desafiar als observadors internacionals. El 2 de novembre de 1998, l'escalada de l'enfrontament va prosseguir imparable i Estats Units va anunciar que atacaria sense previ avís, el que va succeir al desembre d'aquest any, quan entre els dies 16 i 19 Bagdad i altres ciutats iraquians van ser bombardejades per tropes nord-americanes i les seves aliades britàniques, el que va obligar a Husayn a declarar l'estat d'amatent. Encara que el president iraquí va tornar a considerar el momentani cessament dels atacs com una victòria que reafirmava la seva política, les accions militars nord-americans van prosseguir esporàdicament. El Consell de Seguretat de Nacions Unides va aprovar el 17 de desembre de 1999 una resolució que va establir una nova comissió d'inspecció per a Iraq (denominada Comissió de Comprovació, Verificació i Inspecció de Nacions Unides; UNMOVIC, en les seves sigles en anglès) que hauria de verificar el desmantellament dels seus programes d'armament químic, biològic i nuclear establits i establerts després de la guerra del Golf Pèrsic. La resolució incloïa així mateix la fi de les restriccions a l'exportació de petroli iraquí, la relaxació de les normatives sobre

importació de béns humanitaris, tals com aliments i medicines, i l'excepcional permís de viatge aeri per als pelegrins que es dirigissin a La Meca, a Aràbia Saudita.

<!--

-->

